

Voorstel

Aan: Poho Wmo van 13 juni 2019
Van: Werkgroep zorgmachtiging BNO-o (WvGGZ)
Onderwerp: Uitvoering verkennend onderzoek WvGGZ
Datum: 13 juni 2019

Inleiding

Aanleiding

Met de invoering van de Wet verplichte Geestelijk Gezondheidszorg (WvGGZ) per 1 januari 2020 krijgen gemeenten meer taken dan binnen de huidige Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz). Hoe de gemeenten in Brabant Noordoost-oost (BNO-o) uitvoering willen geven aan de nieuwe taken in het voorbereidende traject om te komen tot een zorgmachtiging wordt weergegeven in dit voorstel.

Gemeentelijke taken

Gemeenten kunnen meldingen ontvangen over personen voor wie de noodzaak tot (mogelijk verplichte) geestelijke gezondheidszorg zou moeten worden onderzocht. Na triage van de melding verzorgt de gemeente een verkennend onderzoek om te bezien of verplichte zorg aan de orde is. Als dat het geval is, dan doet de gemeente een aanvraag bij de Officier van Justitie met een verzoek tot voorbereiding van een zorgmachtiging. Ook zorgt de gemeente voor een terugkoppeling van de melders¹. Gemeenten hebben 14 dagen de tijd om een verkennend onderzoek uit te voeren, vanaf het moment van de melding.

Uitbesteden van taken

Het college van B&W heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van bovengenoemde taken. De colleges zijn vrij om deze taken elders uit te besteden.

Doel

Organiseren van de gemeentelijke taken in het kader van het voortraject tot het komen van een zorgmachtiging, die voortvloeien uit de WvGGZ.

Inhoud voorstel

Voorgesteld wordt om de uitvoering van de meldingen, verkennend onderzoek en de aanvraag voor een verzoek tot voorbereiding van een zorgmachtiging uit te besteden aan Bemoeizorg (waarvan het Verdihuis hoofdaannemer is).

¹ In de wet wordt een specifieke groep melders benoemd die een terugkoppeling ontvangen: de vertegenwoordiger, de echtgenoot, geregistreerde partner of degene met wie een samenlevingscontract is gesloten, de ouders dan wel één van hen, voor zover deze niet optreden of optreedt als vertegenwoordiger, de voor de continuïteit van zorg essentiële naasten. Aan andere melders wordt geen terugkoppeling gegeven.

Argumenten

1. Er zijn geen passende alternatieven

De voorwaarden die van belang zijn voor de uitvoering van het verkennend onderzoek (het hebben van de juiste GGZ-expertise, een multidisciplinair team, een outreachende werkwijze en het kunnen aansluiten bij een bestaande structuur in de regio BNO-o) zijn in onze regio uitsluitend te vinden bij het bemoeizorgteam. Andere alternatieven, zoals het zelf uitvoeren van de taken zijn niet aan de orde. Daarvoor ontbreekt de juiste GGZ-expertise. Het FACT-team van de GGZ vervalt ook als alternatief omdat we het niet wenselijk achten dat de GGZ als instituut twee keer betrokken is bij de beoordeling van de psychische gezondheid van betrokkene tijdens het proces om te komen tot een zorgmachtiging. Andere partijen, die ook de juiste GGZ-expertise hebben, zijn geen passend alternatief vanwege het ontbreken van één of meer van bovengenoemde voorwaarden. Ditzelfde geldt voor mogelijkheden buiten de regio, aangezien deze in elk geval niet aansluiten bij de reeds bestaande structuren in BNO-o.

2. Bemoeizorg is de meest geëigende partij

Bemoeizorg is de meest passende partij voor de uitvoering van de taken. Het bemoeizorgteam is een multidisciplinair team met de juiste GGZ-expertise, met een outreachende werkwijze en kennis van en ervaring met de doelgroep. Deze expertise, werkwijze en ervaring is nodig om de taken goed te kunnen uitvoeren. Het is namelijk van belang zo spoedig mogelijk te beoordelen of het een melding in het kader van de WvGGZ gaat en om vast te stellen of er een noodzaak tot verplichte GGZ is. Een goede uitvoering van het verkennend onderzoek is van belang in het verdere traject (bij het Openbaar Ministerie) om te komen tot een zorgmachtiging.

3. Er wordt aangesloten bij bestaande structuren

Uitgangspunt bij de implementatie van de taken die voortvloeien uit de WvGGZ is om zoveel als mogelijk aan te laten sluiten bij reeds bestaande structuren. Door de taken te beleggen bij het bemoeizorgteam sluiten we aan bij een bestaande structuur. Dit heeft naast organisatorische voordelen ook financiële voordelen.

4. Alle subtaken worden uitgevoerd door één partij

In het geval van de WvGGZ is de tijd waarin de taken dienen te worden uitgevoerd zeer kort. Vanaf het moment van ontvangst van de melding tot en met de eventuele terugkoppeling aan de melder en aanvraag voor verzoek tot voorbereiding van een zorgmachtiging staat een periode van 14 dagen (inclusief weekenddagen). Door zowel het ontvangst van de meldingen, de triage, het verkennend onderzoek, de terugkoppeling naar de melder en de eventuele aanvraag voor een verzoek tot voorbereiding van een zorgmachtiging bij dezelfde partij te beleggen voorkomen we dat er onnodig tijdverlies (of kwaliteitsverlies) optreedt bij overdracht van werkzaamheden aan een andere partij.

Kanttekeningen

1. Door uitbesteding hebben gemeenten minder grip op de uitvoering

Door uitbesteding van de gemeentelijke taken hebben de gemeenten minder grip op de uitvoering van de taken, terwijl het college van B&W verantwoordelijkheid voor haar taken blijft dragen. Het

is daarom van belang om de taken goed te monitoren en het is aan te bevelen om in het contract een duidelijke taakomschrijving op te nemen en duidelijke sturingsinstrumenten op te nemen.

2. Bemoeizorg krijgt een andere rol

De inzet van bemoeizorg is erop gericht om zorgwekkende zorgmijders te motiveren tot en toe te leiden naar passende ondersteuning, zodat de leefomstandigheden van de mensen zelf en hun omgeving verbeteren. Bemoeizorg doet dit door het gevraagd en ongevraagd aanbieden van tijdelijke, vaak praktische, ondersteuning. Deze rol is een andere dan de rol die zij in het kader van het verkennend onderzoek zullen uitvoeren. Omdat bemoeizorg naar verwachting daarnaast een (reguliere) rol zal spelen in de toeleiding naar vrijwillige zorg voor dezelfde mensen, kan dit mogelijk tot rolconflicten leiden. Bij de verdere uitwerking van de taken zullen wij hier daarom specifiek aandacht aan besteden, om toekomstige rolconflicten zoveel mogelijk te voorkomen.

3. Er wordt afgeweken van het inkoopbeleid van de individuele gemeenten

Vanwege de genoemde argumenten in dit voorstel is het nodig af te wijken van het inkoopbeleid van de individuele gemeenten. Bemoeizorg is de enige partij die voldoet aan de gestelde voorwaarden voor uitvoering van de taken zoals beschreven onder het kopje 'gemeentelijke taken'. Een verdere toelichting wordt weergegeven onder het kopje 'aanbesteding'.

Uitvoering en financiën

Een nader uitgewerkt voorstel van de uitvoering van de taken door Bemoeizorg is in ontwikkeling. Omdat de uitvoering van het verkennend onderzoek vanaf 2020 een nieuwe taak is, hebben we nog geen ervaring kunnen opdoen met de uitvoering ervan. De hoeveelheid meldingen en het aantal verkennende onderzoeken is vooraf dan ook niet goed in te schatten. We kiezen daarom voor een 'learning by doing'-aanpak. Dit houdt in dat we in het eerste jaar periodiek goed zullen monitoren en gedurende het jaar eventueel de uitvoering zullen bijstellen indien nodig. De monitoring is ook bedoeld om voor 2021 een reëel inschatting te kunnen maken van de kosten. Voor 2020 zullen we op basis van de beschikbare gegevens over de rechterlijke machtiging uitgaan van een benodigd bedrag tussen de € 90.000 en € 135.000,- euro. Dit bedrag zal naar rato van het aantal inwoners worden bekostigd door de gemeenten. De kosten voor uitvoering van het verkennend onderzoek worden verrekend in de totale bijdrage voor de regionale inkoop Wvggz. Deze bedrage is opgenomen in het plan van aanpak Wvggz BNO-o.

Aanbesteding

Op de uitvoering van de taken door het bemoeizorgteam is de aanbestedingswet (procedure voor sociale en specifieke diensten - SAS) van toepassing. Omdat het een nieuwe taak is waarbij we nog ervaring moeten opdoen, gaan wij voorsnog uit van een contract van 1 jaar, met een optie tot verlenging (max. duur 4 jaar). Het aan te besteden bedrag bedraagt daarmee (€ 90.000 x 4) € 360.000,-. Dit bedrag kan, afhankelijk van de daadwerkelijke inzet, gedurende het jaar naar boven of naar beneden worden bijgesteld. Een bijstelling naar boven kent een plafond van maximaal € 135.000,-. Voor het toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure gaan we daarom uit van een maximale omvang van (€ 135.000,- x 4) € 540.000,-.

De omvang van de aanbesteding ligt onder de € 750.000,-. Dit houdt in dat naast de procedure voor sociale en speciale diensten (SAS) de regels uit het inkoopbeleid van de gemeenten van toepassing zijn. Op grond van dit beleid dienen de gemeenten de opdracht in beginsel onderhands meervoudig aan te besteden. Hiervan mag worden afgeweken wanneer objectief gemotiveerd kan worden waarom de opdracht enkelvoudig onderhands dient te worden gegund (artikel 1.4 van de aanbestedingswet). Daarbij dient ook te worden beargumenteerd of er geen (betere/goedkopere) alternatieven zijn.

Voorstel:

1. De ontvangst van meldingen, triage, verkennend onderzoek en aanvraag verzoek tot voorbereiding zorgmachtiging uit te besteden aan bemoeizorg (Verdihuis);
2. Gezien er geen betere en/of goedkopere alternatieven zijn voor de uitvoering van deze taak dan Bemoeizorg, de opdracht enkelvoudig onderhands te gunnen aan het Verdihuis;
3. Voor de uitvoering van de taken € 90.000,- (tot maximaal € 135.000,-) ter beschikking te stellen;
4. De werkgroep zorgmachtiging BNO-o i.s.m. gemeente Oss opdracht te geven het voorstel samen met het Verdihuis verder uit te werken binnen de in dit voorstel opgenomen kaders;
5. De gemeenteraden en de adviesraden sociaal domein van de gemeenten BNO-o te informeren over het door de colleges genomen besluit.